

Research Paper

Analysis of Factors Affecting the Success of Agricultural Land Integration Plan (Case Study: Chubar Rural District, Shaft county) ❖

Amir Mohammad Bakhshi Moghadam¹ , Samira Mahmoudi^{2*} , Ali Hajinejad³

1. MA in Geography and Rural Planning, Department of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.
3. Associate Professor, Department of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.

 DOI:10.22124/gscaj.2022.18905.1070

Received: 2021/02/13

 DOR:20.1001.1.27831191.1401.3.2.3.8

Accepted: 2022/02/26

Abstract

The integration process in less developed or developing countries seems an undeniable necessity due to geography, economic growth, high rural population, deprivation, extreme poverty, unemployment, and inflation (which are common in these countries). Therefore, this study aimed to identify and analyze the factors affecting the success of the agricultural land integration project with an emphasis on global experiences. The research method was descriptive-analytical and applied. The data collection method was library and survey (observation and questionnaire - farmers and experts). The study area included 11 villages out of 35 villages in the Chubar rural district where the land integration plan has been implemented. The number of households in the Chubar district included in the land integration plan was 1137, from which 285 farmers were selected using the Morgan table. Also, 13 agricultural Jihad experts and 7 university professors were selected as the research population for the opinion polls. Findings of the research using the confirmatory factor analysis method showed that based on the coherence and integration of indicators, three influential factors in the implementation of land integration plan and its success were identified, named as follows: 1-The factor of new agricultural technologies with a factor weight of 1.7; 2- Productivity and employment indicators and the underlying factor, which is the management and productivity factor with a factor weight of 1.66; 3- The third influential factor from the experts' point of view is the mechanization factor with a factor weight of 1.464, which is obtained from the indicators of using machines and ease of access to devices and labor. It should be noted that according to the mentioned factors, the success rate of the agricultural land integration plan in Chubar village has been higher than average.

Keywords: Integration Plan, Success, Effective Factors, Rural Areas, Shaft County.

Highlight

- Implementation of agricultural land integration project in Choobar sub-district of Shaft city, although it has been associated with several problems, but its success rate has been above average. Therefore, in terms of factors affecting the success of this project, it can be used as a basis for successful implementation of the project in other coastal areas.

Extended Abstract

Introduction

The rural economy is closely related to agricultural activities and land productivity. Severe land segmentation as one of the most important challenges of rural economy leads to a decrease in production and consequently individual incomes of farmers, economic and social instability and reduction of food security, decrease in employment and income, and the increase in migration in rural areas. The integration process in less developed or developing countries in terms of geographical status, economic growth rate, and also due to high rural population,

❖ This article is taken from the master's thesis entitled "Assessing the success of the paddy land integration project and the factors affecting it (Case study: Choobar rural district, Shaft county)" which was written by the first author with the guidance of the second author and the author's advice. The third is defended at the University of Guilan.

* Corresponding Author: smahmoodi@guilan.ac.ir

deprivation, severe poverty, unemployment, and inflation (one of these countries' commonalities) seems to be an undeniable necessity. Today, the factors contributing to the success of agricultural land consolidation in new land management approaches are using scarce resources to achieve the desired result, the sustainable socio-economic revitalization, and political development emphasizing the "local community" factor. Therefore, increasing farmers' awareness about the economic and social outcomes and the transfer of useful information to farmers by promoters and government support programs to attract the participation of stakeholders and beneficiaries in both the decision-making and implementation stages is an undeniable necessity.

Methodology

The research method was descriptive-analytical and applied. The data collection method was library and survey (observation and questionnaire - farmers and experts). The study area included 11 villages out of 35 villages in the Chubar rural district where the land integration plan has been implemented. The number of households in the Chubar district included in the land integration plan was 1137, from which 285 farmers were selected using the Morgan table. Also, 13 agricultural Jihad experts and 7 university professors were chosen as the research population for the opinion polls.

Results and discussion

Findings of the research using the confirmatory factor analysis method showed that based on the coherence and integration of indicators, three influential factors in the implementation of land integration plan and its success were identified, named as follows: 1-The factor of new agricultural technologies with a factor weight of 1.7; 2- Productivity and employment indicators and the underlying factor, which is the management and productivity factor with a factor weight of 1.66; 3- The third influential factor from the experts' point of view is the mechanization factor with a factor weight of 1.464, which is obtained from the indicators of using machines and ease of access to devices and labor. The results were in line with Bouzarjomehri and Enzaei (2012), who acknowledged the implementation of the integration plan with the presence of effective criteria for achieving the quantitative and qualitative goals of the plan to achieve potential in rice production, taking measures to equip lands and exploiters to the new knowledge are essential. One of the things that contribute to the quantitative and qualitative development of rice cultivation was the successful implementation of the project in terms of technology. The result was also consistent with Rezaei Moghadam et al. (2014), that farmers with more access to the extension services on integration information had better attitudes and participation in the implementation of integration, therefore more willing to participate in the social activities.

Conclusion

In terms of institutionalism, by enacting a law on the property rights in agricultural lands, regardless of the political and social structures of the region, the government can not expect property rights to be observed there. Also, decentralization and leaving decisions on the local issues (development and construction projects) to local members, given that they have a clear picture of local facilities and conditions, is something that can be the beginning of low-level institutionalization and create competition and success of agricultural development projects (land consolidation). From the perspective of communication planning, planning should be operational in such a way that the opinion of all different groups of farmers in the villages is attracted, and the intra-group and out-of-group relationships and communication networks should be strengthened. On the one hand, developing capacity, and strengthening the capabilities of the society, empowers individuals, organizations, and groups in implementing and executing programs. Also, the presence and participation of local community residents is one of the main pillars in the implementation of development projects, so it is important to believe that social capital is the main factor in creating solidarity and collective interest among farmers and is the driving force behind all kinds of active social movements in different areas.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the persons for scientific consulting in this paper.

Citation:

Bakhshi Moghadam, A.M., Mahmoudi, S. and Hajinejad, A. (2022). Analysis of Factors Affecting the Success of Agricultural Land Integration Plan (Case Study: Chubar Rural District, Shaft county). *Geographical Studies of Coastal Areas Journal*, 3(9), pp. 49-68
DOI:10.22124/gscaj.2022.18905.1070

Copyrights:

Copyright for this article are retained by the author(s), with publication rights granted to *Geographical studies of Coastal Areas Journal*. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

واکاوی و تحلیل عوامل مؤثر بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی (نمونه: دهستان چوبر، شهرستان شفت)♦

امیرمحمد بخشی مقدم^۱، سمیرا محمودی^{۲*}، علی حاجی نژاد^۳

۱. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، گروه جغرافیا، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۲. استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۳. دانشیار گروه جغرافیا، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

DOI:10.22124/gscj.2022.18905.1070

DOR:20.1001.1.27831191.1401.3.2.3.8

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۱۱/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۲/۰۷

چکیده

فرایند یکپارچه‌سازی در کشورهای کمتر توسعه یافته و یا در حال توسعه به لحاظ وضعیت جغرافیایی، میزان رشد اقتصادی، همچنین به دلیل بالا بودن میزان جمعیت روستایی، محرومیت، فقر شدید، بیکاری و تورم (که از مشترکات این کشورها است)، ضرورتی انکارناپذیر به نظر می‌رسد. با توجه به این مهم، هدف از پژوهش حاضر، شناسایی و تحلیل عوامل مؤثر بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی با تأکید بر تجارب جهانی است. روش انجام تحقیق به صورت توصیفی - تحلیلی و از نوع کاربردی می‌باشد. روش گردآوری اطلاعات، کتابخانه‌ای و پیمایشی (مشاهده و پرسشنامه - کشاورزان و کارشناسان) است. محدوده مورد مطالعه در این پژوهش شامل ۱۱ روستا از مجموع ۳۵ روستای دهستان چوبر که طرح یکپارچه‌سازی اراضی در آن‌ها اجرا شده است، می‌باشد. تعداد خانوارهای دهستان چوبر که مشمول طرح یکپارچه‌سازی اراضی شده اند، ۱۱۳۷ بوده است که تعداد ۲۸۵ نفر از بهره برداران با روش مورگان انتخاب شدند. از سوی دیگر، به منظور نظرسنجی از کارشناسان، تعداد ۱۳ نفر از کارشناسان جهاد کشاورزی و ۷ نفر اساتید دانشگاه به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند. یافته‌های تحقیق با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی نشان داد، براساس به هم پیوستگی و تلفیق شاخص‌ها، ۳ عامل مؤثر در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی و موفقیت آن مشخص شدند که به صورت زیر نام‌گذاری شدند: ۱- عامل فناوری‌های نوین کشاورزی با وزن عاملی ۱/۷؛ ۲- دومین عامل تأثیرگذار شامل شاخص‌های بهره‌وری و اشتغال و عامل زیربنایی بوده که عامل مدیریت و بهره‌وری را با وزن عاملی ۱/۶۶ تشکیل می‌دهد؛ ۳- سومین عامل تأثیرگذار از دیدگاه کارشناسان، عامل مکانیزاسیون با بار عاملی ۱/۴۶۴ می‌باشد که از شاخص‌های به کارگیری ماشین‌آلات و سهولت دسترسی به ماشین‌آلات و نیروی کار به دست آمده است. لازم به ذکر است با توجه به عوامل ذکر شده، میزان موفقیت اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در دهستان چوبر از حد متوسط بالاتر بوده است.

واژگان کلیدی: طرح یکپارچه‌سازی، موفقیت، عوامل مؤثر، مناطق روستایی، شهرستان شفت

نکات برجسته:

- اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در دهستان چوبر شهرستان شفت اگرچه با مشکلات متعددی همراه بوده است اما، میزان موفقیت آن بیشتر از حد متوسط بوده. لذا در زمینه عوامل مؤثر بر موفقیت آمیز بودن این طرح، می‌توان از آن به عنوان مبنایی جهت اجرای موفق طرح مذکور در سایر نواحی ساحلی بهره جست.

♦ این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان «بررسی میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی شالیکاری و عوامل مؤثر بر آن (مطالعه موردی: دهستان چوبر، شهرستان شفت)» می‌باشد که به وسیله نویسنده نخست با راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم در دانشگاه گیلان دفاع شده است.

* نویسنده مسئول: smahmoodi@guilan.ac.ir

۱. مقدمه

اقتصاد روستایی با فعالیت‌های کشاورزی و بهره‌وری از زمین، ارتباط تنگاتنگ داشته و تقطیع شدید اراضی به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم اقتصاد روستایی، منجر به کاهش میزان تولید و به تبع آن درآمدهای فردی کشاورزان، ناپایداری اقتصادی، اجتماعی و کاهش امنیت غذایی، کاهش اشتغال و درآمد و نیز افزایش مهاجرت در سطح مناطق روستایی می‌گردد (Thomas, 2004: 226). بنابراین تقلیل هزینه‌های کشت و افزایش بازدهی محصولات کشاورزی از اهداف اساسی سیاست‌گذاران بخش کشاورزی است. در واقع، زمانی اقتصادی پایدار است که فرایند تولید و درآمدزایی در آن در تمام فصول و شرایط به‌صورت مستمر جریان یابد (شایان و همکاران، ۱۳۹۱: ۷۷). در این راستا، یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی که با صرفه‌جویی در وقت زارعان به هنگام رفت و آمد بین قطعات زراعی و متعاقب آن جلوگیری از بیکاری پنهان و با افزایش درآمد از طریق ایجاد مشاغل جانبی به وقوع خواهد پیوست، موجب تحرک بخشی در اقتصاد روستایی و نیز رشد پایدار اقتصاد کشاورزی خواهد شد. یکپارچه‌سازی اراضی نه تنها زمینه‌ساز توسعه یکپارچه روستایی است بلکه خود نیز عنصری از فرایند توسعه یکپارچه روستایی قلمداد می‌شود (هادی پور، ۱۳۸۳: ۲۰۵). در واقع، هدف از سامان‌دهی اراضی کشاورزی کمک به جوامع برای استفاده بهینه از منابع تولید کشاورزی بوده که از طریق سازمان‌دهی فضایی مجدد قطعات براساس یک توافق عامه، در نهایت نوسازی جامعه در تمام ابعاد اقتصادی، اجتماعی را می‌تواند در پی داشته باشد (Zhou, 1999)، نقل از مهدوی و همکاران، ۱۳۹۱). امروزه از عوامل مؤثر برای رسیدن به موفقیت در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در رویکردهای جدید مدیریت اراضی، استفاده از منابع کمیاب به منظور دستیابی به نتیجه نهایی مطلوب، تجدید حیات اقتصادی- اجتماعی پایدار و توسعه سیاسی، بر عامل «جامعه محلی» تأکید دارند (Akkaya et al, 2007، نقل از عینالی، ۱۳۹۳). از این‌رو، افزایش آگاهی بخشی به کشاورزان در مورد نتایج اقتصادی، اجتماعی، انتقال اطلاعات مفید به کشاورزان توسط مروجین و برنامه‌های حمایتی دولت (Vitikainen, 2004) جهت جلب مشارکت ذی‌نفعان و بهره‌برداران در هر دو مرحله تصمیم‌گیری و اجرا ضرورتی انکارناپذیر است. گرچه تاکنون با یکپارچه‌سازی اراضی که طی آن قطعات زراعی خرد و پراکنده هر چه بیشتر به سوی تمرکز پیش رفته و امکان مکانیزاسیون، ارتقاء سطح مدیریتی را هم‌زمان فراهم می‌آورد، اما به دلایل لاینحل ماندن معضلات حاد اجتماعی متأثر از عدم قانون‌مندی طرح یکپارچه‌سازی، متأسفانه این امر مهم کمتر تحقق یافته است. از جمله مشکلات اجتماعی در اجرای طرح، عدم آگاهی کشاورزان با این پروژه و اثرات مثبت آن است و مشکل بعدی در زمینه اختلافات قومی و قبیله‌ای است که در نواحی روستایی وجود دارد (بوذرجمهری و انزایی، ۱۳۹۱: ۴۰). بنابراین هرگونه سیاست‌گذاری در کشاورزی بدون در نظر گرفتن نقش کشاورزان نتیجه مورد انتظار را در پی نخواهد داشت، چرا که این کشاورزان هستند که به‌عنوان تصمیم‌گیرندگان نهایی برای به‌کارگیری روش‌های نوین کشاورزی و بهبود عملکرد خود، در مسیر جریان‌های مربوط به نوآوری و پذیرش قرار می‌گیرند. در راستای توانمندسازی مخاطبان برنامه‌های توسعه، «آموزش» است که باید به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین فاکتورهای نیل به اهداف توسعه تلقی شود (جمشیدی و امینی، ۱۳۸۸: ۱۰). در این راستا، پژوهش حاضر درصدد آن است تا با بهره‌گیری از تجارب جهانی در یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی، عوامل مؤثر بر موفقیت این طرح را در مناطق روستایی شهرستان شفت شناسایی و تحلیل نماید.

۲. مبانی نظری

کشورهای جهان با چالش‌های مختلفی مانند رشد سریع جمعیت، محدودیت دسترسی به منابع آب و پراکندگی بیش از حد اراضی در مناطق روستایی مواجه هستند. امروزه استفاده بهینه از منابع آب و خاک، امری راهبردی محسوب می‌شود به همین دلیل اجرای طرح‌های توسعه منابع آب و بهره‌برداری بهینه از زمین‌های کشاورزی برای تأمین غذای موردنیاز جمعیت، ضرورتی فراگیر و انکارناپذیر است. امنیت غذایی، به‌عنوان یکی از شاخص‌های سلامت در جامعه، خانوار و فرد مطرح است. برای دستیابی به امنیت غذایی، به‌طور معمول انجام دادن سه اقدام ضروری است: تأمین غذای کافی و عرضه محصولات غذایی، ایجاد پایداری در عرضه غذا و دسترسی به غذا در سطح خانوار به‌ویژه فقرا (کاشی و حیدری، ۱۳۸۳؛ نقل از جهان رمضان و همکاران، ۱۳۹۵). اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی در جهان به سال ۱۹۵۰ میلادی در آلمان برمی‌گردد که متعاقب آن در کشورهای نظیر جمهوری چک، ژاپن و سایر کشورها به اجرا درآمد. فرایند یکپارچه‌سازی اراضی زراعی در کشورهای چون آمریکا و کانادا همگام

با رشد و توسعه نظام سرمایه‌داری در راستای صنعتی شدن، ضروری تشخیص داده شد. در آمریکا تا سال ۱۹۴۰ ساختار فضایی زراعی به صورت باز و گسترده بود. با مکانیزه شدن این بخش، به استمرار و گسترش بهره‌برداری‌ها کمک فراوانی شد. در کشور هند یکپارچه سازی از سال ۱۹۷۴ آغاز شد. میزان اراضی در این کشور از ۶/۴ به ۵ قطعه کاهش یافت. فرایند یکپارچه سازی در کشورهای کمتر توسعه یافته و یا در حال توسعه به لحاظ وضعیت جغرافیایی، میزان رشد اقتصادی، همچنین به دلیل بالا بودن میزان جمعیت روستایی، محرومیت، فقر شدید، بیکاری و تورم (که از مشترکات این کشورها است) ضرورتی انکارناپذیر به نظر می‌رسد (آشکار آهنگر کلایی و همکاران، ۱۳۸۵: ۱۴۲).

برابر مطالعه، به منظور تحقق اهداف طرح‌های توسعه‌ای در مناطق روستایی، فراهم نمودن برخی زیرساخت‌های نهادی و مشارکتی ضروری است. گسترش فناوری‌های جدید تولید و آموزش فعالان در بخش کشاورزی، نقش مهمی را در دستیابی به توسعه کشاورزی و روستایی ایفا می‌کند که این مهم، از طریق نهاد ترویج و آموزش کشاورزی تحقق می‌یابد. ترویج و آموزش در پذیرش فناوری در بخش کشاورزی و به‌کارگیری موفقیت‌آمیز فناوری در طرح‌های توسعه کشاورزی، مستلزم این است که افراد براساس اطلاعات کسب شده و مقایسه فناوری پیشنهادی با شیوه موجود، قانع به پذیرش یا عدم پذیرش نوآوری شوند. در چنین شرایطی، نهاد ترویج و آموزش نقش مهمی را ایفا می‌کند زیرا این نهاد اطلاعات و آموزش‌های موردنیاز برای این دو مرحله را در اختیار گروه‌های هدف قرار می‌دهد. افراد پس از کسب دانش و اطلاعات کافی، ابتدا در خصوص فناوری پیشنهادی فکر می‌کنند، استدلال می‌کنند و در خصوص استدلال‌های طرح شده قضاوت می‌کنند و در نهایت اقدام به تصمیم‌گیری می‌کنند (اسماعیلی دستجردی پور و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۳۶). وجود نهادهای کارآمد موجب کاهش هزینه‌های اطلاعاتی، تولیدی، تشویق تشکیل سرمایه اجتماعی و همچنین سایر تسهیلات مشارکتی می‌شوند. در این چارچوب، رویکرد اجتماعی بیش از همه بر نقش بخش داوطلبانه و مردمی، توسعه محلی و سازمان‌های اجتماع محور تأکید دارد. توسعه مبتنی بر سازمان‌های اجتماع محور فرایندی است که در آن گروه‌های اجتماعات محلی پیش‌قدم شده، سازمان‌دهی و اقدام می‌کنند، تا به علایق و اهداف مشترک جمله دستیابی به رفاه اجتماعی، حل مسأله و خروج از وضعیت فقر دست یابند (نارایان و ابه، ۱۳۸۳: ۹). این فرایند در ارتقای کیفیت زندگی، متغیرهای اجتماعی به‌ویژه سرمایه اجتماعی نقش کلیدی ایفا می‌کنند؛ چرا که هیچ توسعه‌ای بدون مشارکت محلی مردم، رضایتمندی و اعتماد اجتماعی شکل نمی‌گیرد. بررسی مسائل برنامه‌های توسعه ملی در کشور نیز بیانگر همین موضوع اند. سرمایه اجتماعی همچون چسبی میان افراد جامعه همبستگی ایجاد می‌کند و منبع کنش‌های اجتماعی در عرصه‌های مختلف زندگی از جمله حوزه‌های عمومی، از سطح محلی (خرد) گرفته تا سطح حکومت (کلان) می‌گردد. این سرمایه، جامعه را در برخورد با مسائل توان‌تر می‌سازد و کاهش آن منجر به بروز مسائل و معضلات حاد اجتماعی می‌شود (حسن‌زاده، ۱۳۸۷: ۸).

از سوی دیگر، صرف تأکید بر اهمیت مشارکت در روند توسعه روستایی دلیل کافی برای مشارکت روستاییان نیست زیرا مشارکت حداکثری روستاییان در روند اجرای طرح‌های توسعه‌ای، نیازمند شناخت ظرفیت‌ها و قابلیت‌ها و نیز شناخت درست ضعف‌های موجود در روستاها است؛ تا از این طریق بتوان با افزایش ظرفیت‌های فعلی زمینه را برای مشارکت حداکثری آنان فراهم نمود (Aref and Redzuan, 2009). نقل از حیدری ساربان و مجنون توتاخانه، (۱۳۹۵). به عبارتی، در سطح جامعه باید از ساختار مدیریت عمومی با ویژگی تعاملی، بیشتر پشتیبانی نمود. به عبارتی با ایجاد مسئولیت‌پذیری در افراد، سطح مشارکت آنان را بالا برد (Johnson et al., 2004: 137). از سوی دیگر، در انجام طرح‌های توسعه کشاورزی ظرفیت‌های فنی یکی از جنبه‌های کلیدی در توان سازگاری با محیط است. به‌عنوان مثال امروزه تکنیک‌های سنجش از دور، به دلیل فراهم آوردن داده‌های بهنگام و قابلیت بالای آنالیز تصاویر، کاربرد گسترده‌ای در بخش کشاورزی و منابع طبیعی دارد (فیضی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۰۲). به عبارت دیگر، تکنیک‌های سنجش از دور به دلیل تناوب در اخذ تصاویر یک ناحیه، تصویربرداری در طول موج‌های مختلف در یک زمان و در نهایت امکان پردازش و تفسیر سریع این اطلاعات، به‌طور گسترده در تحلیل مختلف مربوط به بخش کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرند (ریاحی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۴۹). در این راستا، وجود نوآوری‌ها در کنار دسترسی روستاییان به آن‌ها و میزان مشاوره دریافتی در خصوص بهره‌گیری نوآوری‌ها (طرح یکپارچه‌سازی اراضی) از مؤلفه‌های مهم در موفقیت اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی به شمار می‌رود که علاوه بر پیشرفت فناوری و توسعه اقتصادی باید سرمایه اجتماعی و ساختار دولتی موجود نیز در نظر گرفته شود (Brooks and Adgar, 2005: 127).

به‌طور کلی، در طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی که به‌عنوان یک راهکار سیاستی بنیادی با هدف توسعه پایدار محیطی و اقتصادی در مناطق روستایی اجرا می‌گردد، می‌توان با احصاء نقطه‌نظرات روستاییان، آگاهی‌بخشی و آموزش، جلب مشارکت بهره‌برداران، به‌کارگیری تکنولوژی‌های نوین و همچنین ایجاد تعاونی‌های مردمی و ... زمینه را برای افزایش ظرفیت‌های اجتماعی، فرهنگی، معیشتی به حد مطلوب رساند، که به نحو قابل توجهی در پیشبرد اهداف توسعه پایدار در مناطق روستایی مؤثر خواهد بود. لازم به ذکر است، در ایران مطالعاتی که به موضوع یکپارچه‌سازی اراضی از حیث عواملی که در موفقیت‌آمیز بودن آن اثرگذارند، پرداخته باشند، بسیار اندک است و طبق بررسی‌هایی که نگارندگان مقاله داشته‌اند، تنها مقاله‌ای در سال ۲۰۱۸ توسط اللهیاری و همکاران در ارتباط با یکپارچه‌سازی اراضی موفق در شالیزارهای شمال ایران انجام شده است. از سوی دیگر، مطالعات صورت گرفته در ارتباط با یکپارچه‌سازی اراضی در ایران در ابعاد و شاخص‌های بسیار محدود و بدون در نظر گرفتن هم‌زمان دیدگاه‌های دو گروه ذینفع (کشاورزان - کارشناسان) انجام شده است. به این لحاظ می‌توان موارد مذکور را از جمله نقاط قوت این پژوهش و جنبه نوآورانه آن دانست.

۳. پیشینه پژوهش

رضایی مقدم و همکاران در سال ۱۳۹۳، مقاله‌ای تحت عنوان «عوامل فردی، اقتصادی، اجتماعی، محیطی و زراعی مؤثر بر پذیرش یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی (مطالعه موردی شهرستان شیراز)» را با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی و فرمول کوکران (تعداد ۴۸۰ پرسشنامه) انجام دادند. یافته‌ها نشان داد که پذیرندگان، دسترسی بیشتری به خدمات ترویجی در مورد اطلاعات یکپارچه‌سازی داشته و نگرش بهتری در مورد مزایای اجرای یکپارچه‌سازی داشته‌اند، به همین دلیل آمادگی بیشتری برای مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی داشته و از اعتماد، انسجام بهتری برخوردار بوده‌اند. همچنین نتایج حاصل نشان داده است که متغیر دیدگاه نسبت به مزایای طرح، اثر مثبت بر پذیرش طرح یکپارچه‌سازی از سوی گندم‌کاران داشته و فاصله قطعات زراعی، درآمد ناخالص حاصل از فروش گندم به‌عنوان عوامل اقتصادی و متغیر اعتماد اجتماعی به‌عنوان عامل اجتماعی مثبت و متغیرهای متوسط اندازه قطعات زراعی، تعداد قطعات، قیمت یک هکتار زمین کشاورزان و شیب قطعات بر روی پذیرش یکپارچه‌سازی اراضی به‌وسیله گندم‌کاران اثر منفی دارند.

دین پناه در سال ۱۳۸۸ مقاله‌ای تحت‌عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر تمایل شالیکاران شهرستان ساری نسبت به یکپارچه‌سازی اراضی» که در آن از روش‌های تحقیق توصیفی، همبستگی و علی استفاده شده است، به این نتیجه رسیدند که از میان ویژگی‌های اجتماعی، نگرش شالیکاران نسبت به یکپارچه‌سازی اراضی با تمایل به یکپارچه‌سازی اراضی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. به عبارتی در شالیکارانی که نگرش مطلوب‌تری وجود دارد، تمایل بیشتری به یکپارچه‌سازی اراضی دیده می‌شود که این همبستگی در حد بالا بوده است. از میان ویژگی‌های اقتصادی، عملکرد، درآمد و نسبت فایده-هزینه با میزان تمایل به یکپارچه‌سازی اراضی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. به عبارتی شالیکارانی که عملکرد، درآمد و سودآوری کمتری دارند، تمایل بیشتری به یکپارچه‌سازی اراضی‌شان دارند.

اللهیاری و همکاران در سال ۲۰۱۸، در مقاله‌ای تحت‌عنوان «بررسی موفقیت یکپارچه‌سازی اراضی در مزارع شمال ایران و ارزیابی میزان رضایت کشاورزان» که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای از چهار ناحیه شهرستان ماسال و از طریق ۳۸۵ پرسشنامه ساختاری از کشاورزان جمع‌آوری شده است، در ارتباط با میزان رضایت کشاورزان از اجرای طرح، نشان دادند که بهره‌وری اقتصادی (۱۶/۹۳)، شرایط فیزیکی کار (۱۶/۷۳)، بهره‌وری فنی مربوط به استفاده بهتر از منابع (۱۲/۳۴) و بهره‌وری زمین (۴/۰۹)، در میزان رضایت کشاورزان مؤثر می‌باشند.

لایسس^۱ و همکاران در سال ۲۰۱۲، مقاله‌ای تحت‌عنوان «تجزیه و تحلیل تطبیقی چهارچوب سازمانی ادغام زمین در یک هفته کاری بین کشورهای بین‌اسلونی و نروژ» که در آن ضمن معرفی مزایای یکپارچه‌سازی شامل: استفاده مناسب‌تر از اراضی، بهبودجاده‌ها و شبکه‌های زهکشی، محوطه‌سازی، مدیریت زیست‌محیطی، پروژه‌های حفاظت و عملکردهای دیگر که می‌تواند در یکپارچه‌سازی اجرا شود، به مقایسه چارچوب سازمانی یکپارچه‌سازی اراضی بین اسلونی و نروژ پرداخته‌اند. آداب و رسوم از یک

طرف توانایی و ظرفیت یکپارچه‌سازی اراضی و از طرف دیگر به وضوح مزایای چارچوب سازمانی یکپارچه‌سازی اراضی در نروژ را به هنگام مقایسه آن با اسلوونی نشان می‌دهد. در نروژ توسعه حقوقی و فرهنگی نهادهای مربوط به مالکیت اراضی از جمع یکپارچه‌سازی کم و بیش پیوسته وجود داشته است. همچنین در نروژ دیوان یکپارچه‌سازی اراضی، به‌عنوان یک هماهنگ‌کننده آرای قضایی به هنگام تصمیم‌گیری عمل می‌کند اما در اسلوونی مقررات سیاسی و اقتصادی گوناگون در دو قرن گذشته باعث شده است که اسلوونی با مشکلات تغییر توسعه نهادهای مربوط به مدیریت و مالکیت اراضی همراه باشد. سیستم فعلی یکپارچه‌سازی اراضی در اسلوونی به دلیل عدم وجود یک سازمان نظام‌مند از خدمات عمومی، مورد انتقاد قرار دارد و همچنین در اسلوونی مشکل تداخل تصمیم‌گیری سازمان‌ها با یکدیگر نیز یک ضعف شمرده شده است.

دیمیترو^۱ و همکاران در سال ۲۰۱۰ مقاله‌ای تحت‌عنوان «برنامه ریزی یکپارچه و طراحی سیستم پشتیبانی (IPDSS) برای تخصیص مجدد اراضی به نام سیستم پشتیبانی جامع یکپارچه‌سازی اراضی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری» که در آن بیان می‌کنند قطعه قطعه شدن اراضی یک مشکل عمده در بسیاری از کشورها در سراسر جهان است که مانع توسعه کشاورزی منطقی و توسعه روستایی پایدار است. هدف این تحقیق بررسی یک نمونه برنامه‌ریزی یکپارچه و طراحی سیستم پشتیبانی برای تخصیص مجدد اراضی به سیستم پشتیبانی جامع یکپارچه‌سازی اراضی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری می‌باشد. این سیستم شامل سه مدل اولیه است: اول اندازه‌گیری قطعات اراضی، دوم طراحی و ارزیابی با توزیع محدود اراضی، و سوم طراحی بهینه‌سازی اراضی را شامل شده است.

ویتیکان^۲ در سال ۲۰۰۴ مقاله‌ای را با عنوان «بررسی اجمالی یکپارچه سازی اراضی کشاورزی در اروپا» ارائه نموده است که در چارچوب آن، به بحث در مورد شباهت‌ها و تفاوت‌ها در روش‌های یکپارچه‌سازی اراضی در کشورهای مختلف اروپایی می‌پردازد. وی عنوان می‌دارد که در اهداف و روش‌های یکپارچه‌سازی اراضی با توجه به کشور موردنظر تفاوت‌هایی وجود دارد که ناشی از روند تاریخی، فرهنگ، سنت و قوانین هر یک از کشورها است. یکپارچه‌سازی اراضی در تمام کشورها مبتنی بر قانون می‌باشد که اصلاح قوانین در دهه‌های ۱۹۸۰-۱۹۷۰ به دلیل انجام کشاورزی نوین و خواست‌های سیاسی، اجتماعی صورت پذیرفته است. در کنار اصلاح قوانین، یکپارچه‌سازی اراضی به شکل ابزار چندجانبه توسعه روستایی نگریسته شده است.

۴. روش پژوهش

روش انجام تحقیق به صورت توصیفی و تحلیلی و از نوع کاربردی می‌باشد. روش گردآوری اطلاعات، کتابخانه‌ای و پیمایشی است؛ در بخش مطالعات کتابخانه‌ای- اسنادی و به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات از منابع مختلف کتاب‌ها، مقالات، آمارنامه‌ها، سایت‌های اینترنتی و نقشه‌های مورد نظر استفاده شده است، در مرحله بعد با استفاده از روش‌های مشاهده و پرسشنامه (پرسشنامه کشاورزان- پرسشنامه کارشناسان) اطلاعات موردنیاز گردآوری شده است. جامعه آماری در این پژوهش شامل دو گروه می‌باشد که گروه اول، تعداد ۲۰ نفر کارشناس و متخصص (۱۳ نفر از کارشناسان جهاد کشاورزی، ۷ نفر اساتید دانشگاه) و گروه دوم، تعداد ۲۸۵ نفر از بهره‌برداران (خانوار روستایی) می‌باشد، که این تعداد براساس جدول مورگان به‌دست آمده است. در واقع در این پژوهش، خانوارهای دهستان چوبر که مشمول طرح یکپارچه‌سازی اراضی شده‌اند به‌عنوان جامعه آماری مدنظر قرار گرفت که براساس اطلاعات به‌دست آمده از جهاد کشاورزی استان گیلان، تعداد ۱۱۳۷ خانوار مشمول این طرح بوده‌اند که با استناد به آن، تعداد ۲۸۵ نفر از بهره‌برداران با روش مورگان انتخاب شدند.

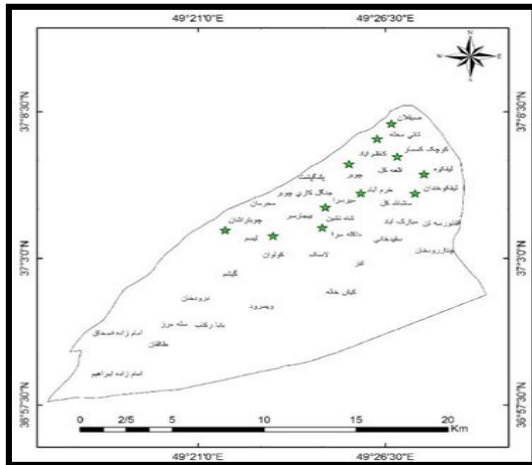
روایی محتوایی پرسشنامه نیز پس از نظر خواهی از متخصصین و اساتید دانشگاه گیلان شامل چهار نفر از گروه جغرافیا و همچنین چهار نفر از گروه اقتصاد کشاورزی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ ارزیابی گردید که ضریب آلفا در پرسشنامه خانوار، ۰/۸۹ به‌دست آمد که گواه بر پایایی پرسشنامه بوده است. (جدول ۲).

جدول ۱. ضریب آلفا کرونباخ مؤلفه‌ها و شاخص‌های تحقیق

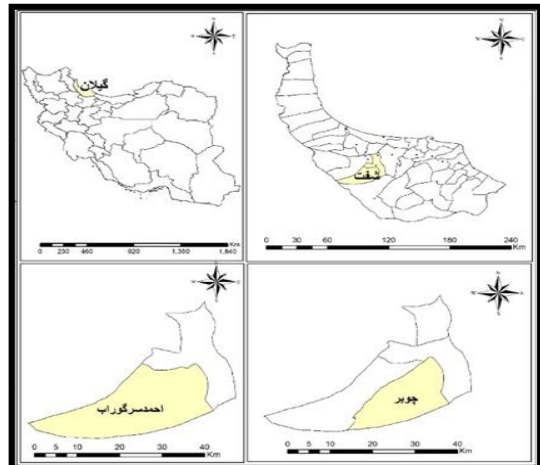
مؤلفه	ضریب آلفا	شاخص	ضریب آلفا
مدیریت مزرعه و بهره‌وری	۰/۷۱	وضعیت اراضی	۰/۷۴
		بهره‌وری و اشتغال خانوار	۰/۷۸
دولت	۰/۷۰	حمایت‌ها و تسهیلات	۰/۷۱
		زیربنایی	۰/۷۳
درآمد و سرمایه‌گذاری	۰/۷۰	درآمد	۰/۷۲
		سرمایه‌گذاری	۰/۷۰
مکانیزاسیون	۰/۷۹	بکارگیری ماشین آلات	۰/۷۲
		سهولت دسترسی ماشین آلات و نیروی انسانی	۰/۷۰
فناوری‌های نوین کشاورزی	۰/۷۲	سیستم رایانه‌ای	۰/۷۲
		شیوه کشت	۰/۷۰
مشارکت اجتماعی	۰/۸۴	مشارکت عینی	۰/۷۴
		مشارکت رسمی	۰/۷۶
شبکه‌های اجتماعی	۰/۷۰	روابط درون گروهی و بین گروهی	۰/۷۶
		روابط برون گروهی	۰/۷۶
نهادهای اجتماعی	۰/۷۲	سازمان‌ها و نهادهای خصوصی	۰/۷۰
		سازمان‌ها و نهادهای رسمی و دولتی	۰/۷۲
اعتماد	۰/۷۴	اعتماد بین فردی و تعمیم یافته	۰/۷۴
		اعتماد نهادی	۰/۷۰
دانش و آگاهی	۰/۷۱	آگاهی فردی	۰/۷۵
		استفاده از تجارب دیگران	۰/۷۱
احساس امنیت	۰/۷۱	آموزش (دانش رسمی)	۰/۷۵
		خدمات بیمه‌ای	۰/۷۴
		کالبدی (فیزیکی)	۰/۷۱
		نزاع و درگیری	۰/۸۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

محدوده مورد مطالعه در این پژوهش شامل ۱۱ روستا از مجموع ۳۵ روستای دهستان چوبر می‌باشد که طرح یکپارچه‌سازی اراضی از سوی مدیریت آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی شهرستان شفت در آنها اجرا شده است. تعداد خانوارهای دهستان چوبر که مشمول طرح یکپارچه‌سازی اراضی شده اند، ۱۱۳۷ بوده است که تعداد ۲۸۵ نفر از بهره‌برداران با روش مورگان انتخاب شدند. روستاهای مورد مطالعه در این پژوهش که چنانکه پیشتر گفته شد، به صورت تمام‌شماری از روستاهایی است که طرح مذکور در آن اجرا گردیده، عبارتند از: تانی محله، صیقلان، کوچک کمسار، لیفکو خندان، لیفکو، کاظم آباد، میرسرا، بیجارسر، چوبراشان، خرم آباد، شادنشین (نقشه‌های ۱ و ۲).

شکل ۲: موقعیت روستاهای مورد مطالعه در دهستان چوبر
منبع: نگارندگان، ۱۳۹۷

شکل ۱: موقعیت محدوده مورد مطالعه در تقسیمات سیاسی
منبع: نگارندگان، ۱۳۹۷

جدول ۲. ابعاد، مؤلفه‌ها، شاخص‌ها و متغیرهای مؤثر در موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی

متغیر	شاخص	مولفه	ابعاد
کیفیت زمین(توان تولید) ، وسعت قطعات، فاصله بین قطعات، مرز بندی قطعات، سهولت دسترسی(رفت و آمد) به قطعات زراعی	وضعیت اراضی	مدیریت مزرعه و بهره‌وری	اقتصادی
عملکرد محصول، کاهش نیاز به نیروی کار، کاهش بیکاری، نیروی کار خانوادگی، تنوع فعالیتی و تولیدی، تکنیک‌های جدید(مهارت افزایی) نیروی انسانی	بهره‌وری و اشتغال		
تسهیلات اعتباری و مالی، تضمین خرید محصول، تضمین قیمت، بازاریابی محصولات، خدمات بیمه‌ای، تأمین نهاده کشاورزان	حمایت‌ها و تسهیلات	دولت	
ایجاددفاطرطرح، احداث کانال آبیاری، ایجاد راه بین مزارع، تأسیس واحد تعاونی، تدوین الگو کشت	زیربنایی		
سطح درآمد(فردی) کشاورزان، سطح درآمد خانوار، درآمد حاصل از تنوع فعالیتی و تولیدی، درآمد های جنبی(حاصل از اجاره ماشین آلات، تجهیزات و...)، افزایش درآمد حاصل از کشت دوم	درآمد	درآمد و سرمایه‌گذاری	
سرمایه‌گذاری در بانک‌ها و مؤسسات مالی، سرمایه‌گذاران کشاورزان در خرید زمین و ملک، سرمایه‌گذاری در افزایش تولید محصول، سرمایه‌گذاری در توسعه و خرید تجهیزات کشاورزی	سرمایه‌گذاری		
استفاده از ماشین آلات مدرن، کارایی ماشین آلات، نگهداری صحیح تجهیزات، هزینه تجهیزات	به‌کارگیری ماشین‌آلات	مکانیزاسیون	
دسترسی به ماشین آلات، سهولت به‌کارگیری ماشین آلات، میزان به‌کارگیری نیروی انسانی، صرفه‌جویی در زمان کار	سهولت در تجهیزات و نیروی کار		
سیستم اطلاعات جغرافیایی (Gis)، تجهیزات عکسبرداری، نقشه برداری، سیستم GPS، کاهش منازعات بین برداران	سیستم رایانه‌ای	فناوری‌های نوین کشاورزی	اجتماعی
بذر اصلاح شده، کاهش استفاده از آفت کش، کشت دوم، اصلاح سیستم آبیاری، مدیریت زمان کشت	شیوه کشت		
برخورداری از اعمال نظر در طرح، توصیه ریش‌سفیدان، مشورت با کشاورزان موفق، همراهی همسایه‌های کشاورز(بهره برداران مجاور)، مشارکت مردم در طرح های توسعه کشاورزی	مشارکت عینی	مشارکت اجتماعی	
مشارکت با مدیران محلی(دهیار، شورا)، مشارکت با جهاد کشاورزی، همکاری با مروجان کشاورزی	مشارکت رسمی		

روابط درون گروهی و شبکه‌های اجتماعی	روابط با کشاورزان همسایه (بهره برداران مجاور)، روابط بین کشاورزان، ارتباط با معتمدین محل، روابط با مدیران روستا (دهیار و شورا)
روابط برون گروهی	ارتباط با مجریان طرح، روابط با سازمان مردم نهاد (مانند: خانه کشاورز، انجمن تحقیق و توسعه و...)، ارتباط با تعاونی‌های تولید، ارتباط با مروجان کشاورزی
سازمان‌ها و نهادهای خصوصی	رضایت از تشکل محلی، حمایت سازمان مردم نهاد (مانند: خانه کشاورز، انجمن تحقیق و توسعه)، عملکرد اتحادیه‌های کشاورزی
سازمان‌ها و نهادهای دولتی	رضایت از عملکرد جهاد کشاورزی، رضایت از بانک کشاورزی، رضایت از سازمان بیمه، رضایت از مدیران محلی (دهیار، شورا)
اعتماد بین فردی و تعمیم یافته	اعتماد به بهره برداران همسایه، اعتماد بین بهره برداران، اعتماد به ریش سفیدان، اعتماد به مؤثر بودن طرح‌های روستایی، اعتماد به بهبود معیشت حاصل از نتایج طرح، اعتماد به کارشناسان فنی طرح، اعتماد به مروجان کشاورزی، اعتماد به مجریان طرح
اعتماد نهادی	اعتماد به دولت، اعتماد به تشکل محلی (مانند: اعتبار و پس انداز)، اعتماد به جهاد کشاورزی، اعتماد به مدیران محلی (شورا، دهیار)، اعتماد به سازمان‌های مردم نهاد (مانند: خانه کشاورز، انجمن تحقیق و توسعه)، اعتماد به شورای حل اختلاف روستا
آگاهی فردی	آگاهی از نتایج احتمالی طرح، شناخت متولیان طرح، آگاهی از قوانین طرح، میزان مطالعه طرح‌های کشاورزی
استفاده از تجارب دیگران (دانش بومی)	صحبت با ریش سفیدان، همفکری با سایر بهره برداران، صحبت با متخصصان جهاد کشاورزی، همفکری با بهره برداران همسایه، بازدید از مزارع الگویی، گفتگو با کشاورزان موفق در طرح
آموزش	میزان شرکت در کلاس‌های آموزشی، میزان برگزاری دوره‌های آموزشی و مهارتی، میزان دسترسی به نشریه‌های کشاورزی، میزان نقش و عملکرد مروجین کشاورزی، تماشای فیلم آموزشی
فردی	مالکیت فردی، تضمین کشت محصول دلخواه، اطمینان از داشتن فضای کسب و کار مناسب، عدم شدن ارزش اراضی
خدمات بیمه‌ای	نحوه سامان‌دهی بیمه، خدمات بیمه زمین قبل از اجرای طرح، خدمات بیمه‌ای زمین بعد از اجرای طرح، مشاوره رایگان بیمه‌ای
کالبدی (فیزیکی)	نحوه اجرای طرح، کاهش هدر رفت آب (از طریق ایجاد زهکش و کانال)، طراحی مطلوب اراضی، تقسیم مساوی اراضی، دسترسی مطلوب به اراضی
نزاع و درگیری	درگیری زارعان بر سر تقسیم اراضی، درگیری با کارشناسان طرح، اختلاف نظر با مجریان طرح، اختلاف بر سر نحوه اجرای طرح

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷؛ (مهردوی و همکاران، ۱۳۹۶: ۳۴۰)؛ (هادی زاده و بوذرجمهری، ۱۳۹۵: ۴۴۴)؛ (حیدری ساریان و افتخاری، ۱۳۹۵: ۷۵۲)؛ (حقیقت و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۱)؛ (زیاری، ۱۳۹۳: ۸۸)؛ (ورمزیاری و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۳۵)؛ (Brooks and Adgar, 2005: 127)؛ (شفیعی و خیابانی، ۱۳۹۰: ۵)؛ (تقوایی، ۱۳۷۶: ۲۹).

۵. یافته‌های پژوهش و بحث

۵.۱. یافته‌های توصیفی

وضعیت جنسی و سن: از کل بهره‌برداران پاسخگو، ۸۹/۸ درصد را مردان و ۱۰/۲ درصد را زنان تشکیل داده است. همچنین ۹۵ درصد از کارشناسان مرد می‌باشند. در رابطه با ویژگی‌های سنی از کل حجم نمونه کشاورزان، میزان ۳۴ درصد از پاسخگویان در گروه سنی ۵۳-۵۹ سال، دارای بیشترین فراوانی و تنها ۴/۹ درصد (۱۴ نفر) از آنان در گروه سنی ۳۷-۳۰ سال قرار داشته‌اند. در این خصوص، میزان ۴۰ درصد از کارشناسان در گروه سنی ۳۸-۴۵ سال، دارای بیشترین فراوانی و ۵ درصد نیز در گروه سنی ۳۰-۳۷ می‌باشد.

جدول ۳. ویژگی‌های جنسی و سنی نمونه مورد مطالعه

شرح	طبقه		بهره‌برداران		کارشناسان	
	مرد	زن	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
جنس	مرد	۲۵۶	۸۹/۸	۱۹	۹۵	
	زن	۲۹	۱۰/۲	۱	۵	
	جمع	۲۸۵	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	
سن	۳۰-۳۷ ساله	۱۴	۴/۹	۱	۵	
	۳۸-۴۵ ساله	۴۹	۱۷/۲	۸	۴۰	
	۴۶-۵۲ ساله	۸۷	۳۰/۵	۷	۳۵	
	۵۳-۵۹ ساله	۹۷	۳۴	۴	۲۰	
	۶۰ سال و بیشتر	۳۸	۱۳/۳	۰	۰	
	جمع	۲۸۵	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

سواد و تحصیلات: از کل تعداد کشاورزان پاسخگو، میزان ۴۶/۳ درصد با بیشترین فراوانی بی‌سواد بوده‌اند؛ سپس میزان ۲۶ درصد، دارای تحصیلات ابتدایی بیشترین تعداد پاسخگویان را به خود اختصاص داده است. همچنین ۴۰ درصد از کارشناسان دارای تحصیلات دکتری تخصصی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند، پس از آن افراد با تحصیلات کارشناسی ارشد و کارشناسی به ترتیب ۳۵ و ۲۵ درصد می‌باشند.

جدول ۴. وضعیت سواد و تحصیلات افراد نمونه

سواد و تحصیلات	بهره‌برداران		کارشناسان	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بی‌سواد	۱۳۲	۴۶/۳	-	-
ابتدایی	۷۴	۲۶	-	-
راهنمایی	۴۹	۱۷/۲	-	-
دیپلم	۲۳	۸/۱	-	-
فوق دیپلم	۴	۱/۴	-	-
کارشناسی	۳	۱/۱	۵	۲۵
کارشناسی ارشد	-	-	۷	۳۵
دکتری	-	-	۸	۴۰
مجموع	۲۸۵	۱۰۰	۲۰	۱۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

بررسی سازمان و سمت کارشناسان: براساس نتایج به‌دست آمده از کارشناسان، میزان ۳۵ درصد، شاغل در دانشگاه گیلان، ۳۵ درصد، شاغل در جهاد کشاورزی شهرستان شفت و ۳۰ درصد نیز شاغل در جهاد کشاورزی استان گیلان بوده‌اند. همچنین از لحاظ سمت نیز ۱۵ درصد از آنان استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی بوده که دارای بیشترین فراوانی می‌باشد.

جدول ۵. بررسی محل کار و سمت کارشناسان پاسخگو در نمونه مورد مطالعه

شرح	طبقه	فراوانی	درصد
سازمان	جهاد کشاورزی استان گیلان	۶	۳۰
	جهاد کشاورزی شهرستان شفت	۷	۳۵
	دانشگاه گیلان	۷	۳۵
	جمع	۲۰	۱۰۰
سمت	استاد اقتصاد کشاورزی	۲	۱۰
	استاد جغرافیا و برنامه ریزی	۳	۱۵
	استاد مکانیزاسیون	۲	۱۰
	کارمند بخش آب و خاک	۲	۱۰
	کارمند بخش توسعه روستایی	۱	۵
	مدیر بخش ترویج	۲	۱۰
	مسئول بخش مکانیزاسیون	۲	۱۰
	معاون اجرایی و فنی	۲	۱۰
	معاون بخش امور اراضی	۲	۱۰
	معاون بخش زراعت	۱	۵
	معاون بخش مکانیزاسیون	۱	۵
	جمع	۲۰	۱۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

یافته‌های توصیفی عوامل مؤثر بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی:

شاخص‌های مؤثر در بعد اقتصادی: براساس نتایج به‌دست آمده شاخص زیربنایی با میانگین $3/56$ و سپس شاخص‌های به‌کارگیری ماشین‌آلات و سهولت دسترسی ماشین‌آلات و نیروی انسانی از مؤلفه ماشین‌آلات به ترتیب با میانگین $3/37$ و $3/38$ دارای بیشترین میانگین و شاخص حمایت‌ها و تسهیلات با میانگین $2/71$ کمترین میانگین را در بین شاخص‌های مؤثر اقتصادی بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی به خود اختصاص داده است. همچنین میانگین $3/24$ برای عوامل مؤثر در بعد اقتصادی از دیدگاه بهره‌برداران با انحراف معیار $0/31$ به‌دست آمد.

جدول ۶. یافته‌های توصیفی شاخص‌های عوامل مؤثر در بعد اقتصادی

مؤلفه	شاخص / عوامل مؤثر	تعداد گویه	میانگین	انحراف معیار
مدیریت مزرعه و بهره‌وری	وضعیت اراضی	۳	$3/31$	$0/74$
دولت	بهره‌وری و اشتغال خانوار	۲	$3/25$	$0/83$
	حمایت‌ها و تسهیلات	۴	$2/71$	$0/69$
درآمد و سرمایه‌گذاری	زیربنایی	۴	$3/56$	$0/77$
	درآمد	۲	$3/04$	$0/86$
ماشین‌آلات	سرمایه‌گذاری	۲	$3/26$	$0/95$
	به‌کارگیری ماشین‌آلات	۳	$3/38$	$0/85$
	سهولت دسترسی ماشین‌آلات و نیروی انسانی	۳	$3/37$	$0/84$
مجموع میانگین عوامل مؤثر در بعد اقتصادی		۲۳	$3/24$	$0/31$

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

شاخص‌های مؤثر در بعد اجتماعی: براساس نتایج، شاخص اعتماد بین فردی و تعمیم یافته با میانگین ۳/۴۶ و شاخص استفاده از تجارب دیگران با میانگین ۳/۴۴ دارای بیشترین و شاخص‌های نزاع و درگیری، آگاهی فردی و شاخص روابط برون گروهی به ترتیب با میانگین ۲/۷۱، ۲/۹۲ و ۲/۹۳ کمترین میانگین را در بین شاخص‌های مؤثر اجتماعی بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی به خود اختصاص داده است. همچنین میانگین ۳/۲۲ برای مجموع عوامل مؤثر در بعد اجتماعی از دیدگاه بهره‌برداران با انحراف معیار ۰/۲۲ به دست آمد.

جدول ۷. یافته‌های توصیفی شاخص‌های عوامل مؤثر در بعد اجتماعی

مؤلفه	شاخص / عوامل مؤثر	تعداد گویه	میانگین	انحراف معیار
مدیریت مزرعه و بهره‌وری	مشارکت عینی	۴	۳/۴۱	۰/۹۱
	مشارکت رسمی	۳	۳/۳۵	۰/۷۶
دولت	روابط درون گروهی و بین گروهی	۴	۳/۳۶	۰/۸۲
	روابط برون گروهی	۴	۲/۹۳	۰/۷۴
درآمد و سرمایه گذاری	سازمان‌ها و نهاد های خصوصی	۳	۳/۱۳	۰/۸۳
	سازمان‌ها و نهاد های رسمی و دولتی	۴	۳/۲۹	۰/۸۱
ماشین آلات	اعتماد بین فردی و تعمیم یافته	۶	۳/۴۶	۰/۶۶
	اعتماد نهادی	۶	۳/۴۱	۰/۶۵
	مجموع میانگین عوامل مؤثر در بعد اجتماعی	۵۳	۳-۲۲	۰/۲۱

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش:

نرمالیته: چولگی، کشیدگی و آزمون کلموگروف برای متغیرهای عوامل مؤثر در میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی از دیدگاه کشاورزان

براساس نتایج به دست آمده از جدول (۸)، میزان کشیدگی و چولگی شاخص‌های مؤثر بر یکپارچه‌سازی اراضی زراعی و میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی در بازه عددی (± 1) قرار دارد که بیانگر تقارن نما و میانگین و همچنین توزیع نرمال داده‌ها از لحاظ توصیفی می‌باشد. با این حال نتایج آزمون کلموگروف - اسمرینوف در خصوص شاخص‌های مؤثر در میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی، برای همه شاخص‌ها در سطح معناداری ($p < 0/01$) به دست آمد. بنابراین براساس آزمون فوق داده‌های پژوهش برای شاخص‌های جدول زیر نرمال نبوده است.

جدول ۸. آمار توصیفی شاخص‌های اثرگذار طرح در خصوص نرمال بودن در نمونه مورد مطالعه

شاخص‌ها	آزمون کلموگروف - اسمرینوف		ضرایب
	آماره	سطح معناداری p	
حمایت‌ها و تسهیلات	۰/۰۹۴	۰/۰۰۰	کشیدگی -۰/۶۵۷
عامل زیربنایی	۰/۱۲۳	۰/۰۰۰	چولگی -۰/۴۷۹
مشارکت عینی	۰/۱۰۸	۰/۰۰۰	-۰/۶۲۹
مشارکت رسمی	۰/۱۱۷	۰/۰۰۰	-۰/۲۷۸
روابط درون گروهی و بین گروهی	۰/۱۱۸	۰/۰۰۰	-۰/۴۷۶
روابط برون گروهی	۰/۱۱۱	۰/۰۰۰	-۰/۷۷۰
سازمان‌ها و نهاد های خصوصی	۰/۱۳۶	۰/۰۰۰	-۰/۵۵۹
سازمان‌ها و نهاد های رسمی و دولتی	۰/۱۱۲	۰/۰۰۰	-۰/۳۷۴
اعتماد بین فردی و تعمیم یافته	۰/۱۳۵	۰/۰۰۰	-۰/۶۴۳
اعتماد نهادی	۰/۱۳۵	۰/۰۰۰	۰/۱۸۴
آگاهی فردی	۰/۱۰۵	۰/۰۰۰	۰/۱۳۱
استفاده از تجارب دیگران	۰/۱۳۴	۰/۰۰۰	-۰/۴۶۶
آموزش (دانش رسمی)	۰/۱۰۶	۰/۰۰۰	-۰/۸۰۱
خدمات بیمه‌ای	۰/۱۲۷	۰/۰۰۰	-۰/۳۵۸

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

نرمالیته: چولگی، کشیدگی و آزمون کلوموگروف برای متغیر و شاخص‌های میزان موفقیت طرح یکپارچه سازی اراضی از دیدگاه کارشناسان

براساس نتایج به دست آمده از جدول (۹)، میزان کشیدگی و چولگی شاخص‌های میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در بازه عددی (± 1) قرار دارد که بیانگر تقارن نما و میانگین و همچنین توزیع نرمال داده‌ها از لحاظ توصیفی می‌باشد. با این حال نتایج آزمون کلوموگروف - اسمرینوف در خصوص شاخص‌های میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی، برای همه شاخص‌ها در سطح معناداری ($p < 0/01$) به دست آمد. بنابراین براساس آزمون فوق داده‌های پژوهش برای شاخص‌های میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی نرمال نبوده است. همچنین برای میزان موفقیت در ابعاد اقتصادی و ابعاد اجتماعی و میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی، سطح معناداری ($p > 0/05$) به دست آمد که می‌توان در حالت کلی ابعاد از آزمون‌های پارامتریک برای میزان موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی استفاده کرد.

جدول ۹. آمار توصیفی شاخص‌های میزان موفقیت طرح در خصوص نرمال بودن در نمونه مورد مطالعه

شاخص‌ها	آزمون کلوموگروف - اسمرینوف		
	ضرایب	ضرایب	ضرایب
	چولگی	کشیدگی	آماره
وضعیت اراضی	-۰/۵۲	-۰/۰۶۸	۰/۱۸۶
بهره وری و اشتغال خانوار	-۰/۳۵۵	-۰/۵۵۹	۰/۱۳۱
حمایت‌ها و تسهیلات	۰/۰۰۱	-۰/۸۲۹	۰/۰۸۲
درآمد	-۰/۳۴۲	-۰/۷۱۸	۰/۱۲۲
سرمايه‌گذاري	-۰/۲۶۹	-۰/۸۸۲	۰/۱۱۸
به‌کارگیری ماشین آلات	-۰/۳۹۳	-۰/۶۸۲	۰/۱۰۸
سهولت دسترسی ماشین آلات و نیروی انسانی	-۰/۳۸۴	-۰/۴۵۳	۰/۱۱۴
اعتماد بین فردی و تعمیر یافته	-۰/۲۶۷	-۰/۳۲۵	۰/۱۵۴
اعتماد نهادی	-۰/۴۵۷	-۰/۳۸	۰/۱۵۵
امنیت فردی (مالکیتی)	-۰/۴۵۶	-۰/۰۸۴	۰/۱۰۷
خدمات بیمه‌ای	-۰/۱۸۲	-۰/۵۸۴	۰/۱۰۷
کالبدی (فیزیکی)	-۰/۲۸۸	-۰/۸۱۱	۰/۱۱۶
کاهش نزاع و درگیری	۰/۰۴۱	-۰/۵۹۱	۰/۰۹۶
میزان موفقیت در بعد اقتصادی	-۰/۲۳۸	۰/۵۸۶	۰/۰۳۷
میزان موفقیت در بعد اجتماعی	۰/۲۵۸	-۰/۱۱۸	۰/۰۴۶
میزان موفقیت کل	۰/۰۴۸	۰/۶۷۲	۰/۰۵۱

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

۵. ۲. یافته‌های استنباطی

جدول (۱۰) نتایج آزمون بارتلت و شاخص KMO را نمایش می‌دهد. نتایج به دست آمده از آزمون بارتلت که تقریبی از آماره کای دو هست برابر با $58/781$ با سطح معناداری $p < 0/05$ کوچکتر از ۵ درصد به دست آمد که نشان می‌دهد تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار و مدل عاملی، مناسب است و فرض شناخته شدن ماتریس همبستگی رد می‌شود. همچنین شاخص KMO برابر با $0/501$ به دست آمد، اگر مقدار شاخص نزدیک به یک باشد (حداقل $0/6$) داده‌های مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب

می‌باشند، که در این زمینه تعداد نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی به دلیل اینکه فقط تعداد ۲۰ کارشناس بوده کفایت نمی‌کند. با این حال باز نتایج تحلیل عاملی تأییدی در خصوص عوامل مؤثر از دیدگاه کارشناسان در ارزیابی موفقیت طرح یکپارچه‌سازی بیان شده است.

جدول ۱۰. آزمون بارتلت و شاخص KMO برای کفایت نمونه

شاخص KMO	آزمون بارتلت	درجه آزادی	سطح معناداری P-Sig.
۰/۵۰۱	۵۸/۷۸۱	۴۵	۰/۰۴۲

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

جدول (۱۱) به ترتیب اشتراک اولیه و اشتراک استخراجی را نشان می‌دهد. ستون اول، اشتراک‌ها را قبل از استخراج عامل (یا عامل‌ها) بیان نموده است. در ستون مقادیر اشتراک استخراجی، هرچه مقادیر کوچک باشند (کوچکتر از ۰/۵)، باید حذف شده یا در صورت استفاده با دقت و احتیاط اعمال گردند. در پژوهش حاضر، شاخص‌های وضعیت اراضی، حمایت و تسهیلات، درآمد و سرمایه‌گذاری مقادیر اشتراک استخراجی‌شان کمتر از ۰/۵ به دست آمد، بنابراین حذف آنها در گام‌های بعدی تحلیل عاملی و شناسایی عوامل مؤثر در طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی ضروری است. لازم به ذکر است شاخص به‌کارگیری ماشین آلات با مقدار استخراجی ۰/۴۹ با توجه به نزدیک بودن به ۰/۵ در تحلیل باقی می‌ماند.

جدول ۱۱. میزان اشتراک شاخص‌ها در تحلیل عاملی

اشتراک		شاخص‌ها
اولیه	استخراجی	
۰/۳۳۵	۰/۱۹۴	وضعیت اراضی
۰/۸۰۲	۰/۹۹۹	بهره‌وری و اشتغال
۰/۳۲۶	۰/۲۴۹	حمایت‌ها و تسهیلات
۰/۶۹۴	۰/۶۹۲	زیربنایی
۰/۳۷۶	۰/۰۲۳	درآمد
۰/۴۱۲	۰/۰۴۸	سرمایه‌گذاری
۰/۴۳۶	۰/۴۹۰	به‌کارگیری ماشین آلات
۰/۵۳۳	۰/۷۱۳	سهولت دسترسی به ماشین آلات و نیروی کار
۰/۶۹۳	۰/۹۹۹	سیستم رایانه‌ای
۰/۵۶۳	۰/۵۱۰	شیوه کشت

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

جدول (۱۲) نشان‌دهنده مقادیر ویژه عوامل استخراجی با چرخش می‌باشد. براساس شاخص‌های تحقیق و همچنین تعداد نمونه در مدل تحلیل عاملی فقط انتخاب ۳ عامل به عنوان عامل اصلی دارای مقدار ویژه بزرگ‌تر از ۱ و منتج به خروجی در مدل مذکور بود. با توجه به ستون واریانس تجمعی نسبی، این ۳ عامل می‌توانند ۴۹/۱۷ درصد از تغییرپذیری (واریانس) متغیرها را توضیح دهند. لازم به ذکر است در روش چرخش عامل‌ها، هر یک از آن‌ها نسبت تقریباً یکسانی از تغییرات را توضیح می‌دهند اما در روش بدون چرخش، عامل اول درصد بیشتری از تغییرات (۲۷/۳۶) درصد را تعیین می‌کند.

جدول ۱۲. عامل‌های استخراج شده، مقادیر ویژه چرخیده و درصد تبیین واریانس آن‌ها

عامل	مقدار ویژه	درصد واریانس	
		قبل از چرخش	پس از چرخش
عامل اول	۲/۷۳۶	۲۷/۳۶	۱۷/۹۲
عامل دوم	۱/۸۴۰	۱۸/۴۱	۱۷/۵۴
عامل سوم	۱/۵۲۵	۱۵/۲۵	۱۳/۷۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

جدول (۱۳) ماتریس چرخیده شده اجزا را نشان می‌دهد که شامل بارهای عاملی هر یک از شاخص‌ها در ۳ عامل باقی‌مانده پس از چرخش می‌باشد. براساس نتایج به دست آمده، هرچقدر مقدار قدر مطلق این ضرایب بیشتر و به ۱ نزدیک باشد، شاخص مربوطه نقش بیشتری در کل تغییرات (واریانس) عامل مورد نظر دارد.

جدول ۱۳. ماتریس چرخیده شده اجزا

شاخص‌ها	عامل‌ها		
	۱	۲	۳
بهره‌وری و اشتغال	-۰/۴۶۷	۰/۸۶۳	-۰/۱۹۰
زیربنایی	-۰/۰۹۱	۰/۷۹۷	۰/۲۲۳
به‌کارگیری ماشین‌آلات	۰/۰۸۴	-۰/۱۷۲	۰/۶۷۳
سهولت دسترسی به ماشین‌آلات و نیروی کار	-۰/۲۰۱	۰/۲۱۷	۰/۷۹۱
سیستم رایانه‌ای	۰/۹۹۵	-۰/۰۹۸	-۰/۰۱۶
شیوه کشت	۰/۷۰۵	-۰/۰۳۹	-۰/۱۰۴

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

جدول (۱۴) به شناسایی عوامل مؤثر در طرح یکپارچه‌سازی اراضی زراعی در دهستان چوبر پرداخته است. براساس به هم‌پیوستگی و تلفیق شاخص‌ها، ۳ عامل مؤثر در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی و موفقیت آن مشخص شدند که باتوجه به ادبیات پژوهش، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها، این ۳ عامل به‌صورت زیر نام‌گذاری می‌شوند:

- ۱- عامل فناوری‌های نوین کشاورزی
- ۲- عامل مدیریت و بهره‌وری
- ۳- عامل مکانیزاسیون

جدول ۱۴. نام‌گذاری عامل‌ها براساس شاخص‌ها و بارهای عاملی مربوط به هر عامل

عامل	شاخص‌ها	بار عاملی
فناوری‌های نوین کشاورزی	سیستم رایانه‌ای	۰/۶۴۹
	شیوه کشت	۰/۸۵۳
مدیریت و بهره‌وری	بهره‌وری و اشتغال	۰/۷۵۰
	زیربنایی	۰/۶۷۹
مکانیزاسیون	به‌کارگیری ماشین‌آلات	۰/۷۷۸
	سهولت دسترسی به ماشین‌آلات و نیروی کار	۰/۵۸۷

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۷

براساس یافته‌های به‌دست آمده می‌توان چنین استنباط کرد که عامل فناوری‌های نوین کشاورزی از دیدگاه کارشناسان مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در رابطه با موفقیت‌آمیز بودن اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی می‌باشد، با توجه به اینکه

استفاده از نرم‌افزارهای کاربردی با سیستم‌های رایانه‌ای در اجرای طرح‌های کشاورزی به دلیل پراکندگی زمین‌های کشاورزی، مرزبندی‌های نامشخص و عوامل این چنینی دقت و کیفیت انجام کار را افزایش می‌دهد و همچنین استفاده از شیوه‌های نوین کشت راندمان تولید را بیشتر می‌کند و مهم‌ترین عامل را در این زمینه تشکیل می‌دهد. عامل فناوری‌های نوین کشاورزی دارای وزن عاملی ۱/۷ است که بیشترین وزن عاملی را در بین عوامل به خود اختصاص داده است. دومین عامل تأثیرگذار از منظر کارشناسان شامل شاخص‌های بهره‌وری و اشتغال و عامل زیربنایی بوده که عامل مدیریت و بهره‌وری را تشکیل می‌دهد. در این رابطه افزایش میزان تولید، بهره‌گیری بهتر از نیروی کار خانوارهای روستایی، مهارت افزایی، سامان‌دهی کانال‌های آب مزارع، بهبود راه‌های دسترسی بین مزارع و تدوین الگوی کشت دارای نقش اساسی از منظر کارشناسان در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی دارد. عامل مدیریت و بهره‌وری وزن عاملی ۱/۶۶ به دست آورد. سومین عامل تأثیرگذار از دیدگاه کارشناسان در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی، عامل مکانیزاسیون می‌باشد که از شاخص‌های به‌کارگیری ماشین‌آلات و سهولت دسترسی به ماشین‌آلات و نیروی کار است. بنابراین می‌توان گفت که کشاورزی تجاری و مدرن از دیدگاه کارشناسان مستلزم در اختیار داشتن تجهیزات و ماشین‌آلات مدرن کشاورزی و استفاده صحیح از مکانیزاسیون در روند تولید، رشد و توسعه کشاورزی می‌باشد. بنابراین عامل مکانیزاسیون یکی از عوامل مهم در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی و موفقیت آن در دهستان چوبر از منظر کارشناسان بوده که دارای وزن عاملی ۱/۴۶۴ می‌باشد.

۶. نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر در راستای بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی با بهره‌گیری از تجارب جهانی و نظرات کارشناسان مربوطه صورت گرفته است. در این تحقیق ۱۱ روستای دهستان چوبر که طرح یکپارچه‌سازی در آنها انجام گرفته است، مورد ارزیابی قرار گرفت. در منطقه مورد مطالعه اجرای طرح مذکور توانسته با ساخت جاده بین مزارع، باز شکل‌دهی و افزایش وسعت قطعات کشاورزی، بهبود به‌کارگیری از ماشین‌آلات کشاورزی؛ زمینه افزایش تولید، بهره‌وری در عوامل تولید و نهاده‌های کشاورزی را فراهم نماید؛ به طوری که یافته‌های تحقیق نشان داد، میزان موفقیت اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در دهستان چوبر از حد متوسط بالاتر بوده است. همچنین در خصوص عوامل مؤثر در اجرای طرح از منظر کارشناسان، عامل فناوری‌های نوین کشاورزی مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در رابطه با طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در دهستان چوبر می‌باشد. با توجه به این که استفاده از نرم‌افزارهای کاربردی با سیستم‌های رایانه‌ای در اجرای طرح‌های کشاورزی به دلیل پراکندگی زمین‌های کشاورزی، مرزبندی‌های نامشخص و عوامل این چنینی دقت و کیفیت انجام کار را افزایش می‌دهد، همچنین استفاده از شیوه‌های نوین کشت راندمان تولید را بیشتر می‌کند و مهم‌ترین عامل را در این زمینه تشکیل می‌دهد. دومین عامل تأثیرگذار از این منظر، شامل شاخص‌های بهره‌وری، اشتغال و ساختار زیربنایی بوده که عامل مدیریت و بهره‌وری را تشکیل می‌دهد. در این رابطه افزایش میزان تولید، بهره‌گیری بهتر از نیروی کار خانوارهای روستایی، مهارت‌افزایی، سامان‌دهی کانال‌های آب مزارع، بهبود راه‌های دسترسی بین مزارع و تدوین الگوی کشت دارای نقش اساسی از منظر کارشناسان در اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی بوده است. سومین عامل تأثیرگذار در موفقیت آمیز بودن اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی، عامل مکانیزاسیون می‌باشد که از شاخص‌های به‌کارگیری ماشین‌آلات و سهولت دسترسی به ماشین‌آلات و نیروی کار تشکیل می‌شود. نتایج حاصل نشان داده است که این نتایج منطبق با پژوهش بوذرجمهری و انزایی (سال ۱۳۹۱) که اذعان داشتند اجرای طرح یکپارچه‌سازی که حضور معیارهای مؤثر بر تحقق اهداف کمی و کیفی طرح برای دستیابی به پتانسیل بالقوه در محصول برنج، انجام اقداماتی جهت مجهز کردن اراضی و بهره برداران به دانش روز، ضروری می‌باشد، یکی از مواردی که به توسعه کمی و کیفی کشت برنج کمک می‌کند، اجرای موفق اجرای طرح از بعد تکنولوژی بوده است. همچنین منطبق با پژوهش رضایی مقدم و همکاران (سال ۱۳۹۳) بوده است که اذعان داشتند کشاورزانی که دسترسی بیشتری به خدمات ترویجی در مورد اطلاعات یکپارچه‌سازی داشته باشند، نگرش و مشارکت بهتری در اجرای یکپارچه‌سازی داشته‌اند، به همین دلیل آمادگی بیشتری برای مشارکت در فعالیتهای اجتماعی داشته و از اعتماد، انسجام بهتری برخوردار بوده‌اند.

به‌طور کلی می‌توان گفت، دیدگاه‌ها و نظریه‌های مختلف به جنبه‌ها و ابعاد عمدتاً مثبت اجرای طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی اشاره و اتفاق نظر دارند. بر این اساس از نظر دیدگاه نهادگرایی، دولت با وضع قانون درباره حقوق مالکیت در اراضی

کشاورزی بدون توجه به ساختارهای سیاسی و اجتماعی منطقه، نمی‌تواند انتظار داشته باشد که حقوق مالکیت در آنجا رعایت شود. همچنین تمرکززدایی و واگذاری تصمیم‌گیری‌ها در مورد مسائل محلی (طرح‌های توسعه و عمرانی) به اعضای محلی با توجه به اینکه تصویری روشن در مورد امکانات و شرایط بومی دارند، امری است که می‌تواند سرآغاز نهادسازی از سطوح پایین و پدیدآوردن رقابت و موفقیت طرح‌های توسعه کشاورزی (یکپارچه‌سازی اراضی) عمل کرده و تأثیرگذار باشد. از منظر برنامه‌ریزی ارتباطی باید برنامه‌ریزی به‌گونه‌ای عملیاتی گردد که نظر کلیه گروه‌های مختلف کشاورزان در روستاها جلب شده و روابط درون‌گروهی و برون‌گروهی و شبکه‌های ارتباطی تقویت گردد. همچنین ضروری است نهادهای رسمی به‌طور مشخص جهاد کشاورزی برخی پروژه‌های کوچک موفق را که اجرایی نموده است را به بهره‌برداران عرضه نماید تا اعتماد و انگیزه حضور در فرایند برنامه‌ریزی میان افراد ایجاد گردد. در واقع حل مشکلات طرح‌های کشاورزی به تنهایی از عهده دولت خارج است، این مهم که شکل‌هایی داوطلبانه با شور و اشتیاق در کنار دولت و بخش خصوصی قادر به توسعه و ارتقاء فرهنگ و ظرفیت‌های زیست‌محیطی جامعه امروزی هستند، بر کسی پوشیده نیست و بی‌تردید خواهند توانست گام‌هایی مؤثر و سازنده در این راه بردارند. از طرفی با توسعه ظرفیتی و ظرفیت‌سازی، تقویت ظرفیت‌های جامعه، موجب توانمندسازی افراد، سازمان‌ها و گروه‌ها در اجرا و انجام برنامه‌ها می‌گردد. سازمان‌های مردم‌نهاد در مناطق مختلف از ساختارهای سیاسی، قانونی، دیوانسالاری و فرهنگ متفاوت تأثیر می‌پذیرند که می‌تواند به صورت‌های مختلف در اجرای طرح‌هایی مانند یکپارچه‌سازی و دیگر طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی ظاهر شوند. از سوی دیگر، حضور و مشارکت ساکنان جامعه محلی نیز از ارکان اصلی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای است؛ از این رو مهم است که باور داشته باشیم که سرمایه اجتماعی عامل اصلی ایجاد همبستگی و علاقه جمعی بین کشاورزان است و موتور محرکه انواع جریان‌های فعال اجتماعی در حوزه‌های مختلف می‌باشد. به عبارت دیگر می‌توان گفت که افزایش سرمایه اجتماعی در هر جامعه به منزله افزایش توانمندی‌های یک منطقه روستایی است.

منابع

- اسماعیلی دستجردی پور، عادل؛ چیدری، محمد و صدیقی، حسن (۱۳۹۳). نگرشی نهادی به توسعه در بخش کشاورزی، فصلنامه برنامه‌ریزی و بودجه، ۳(۱۲۶)، صص. ۱۳۱-۱۴۹.
- آشکار آهنگرکلایی، محمدعلی؛ اسدپور، حسن و علیپور، عباس (۱۳۸۵). بررسی نگرش کشاورزان به طرح یکپارچه سازی اراضی در شالیزارهای مازندران (مطالعه موردی روستای گلیرد شهرستان جویبار)، اقتصاد کشاورزی و توسعه، ۱۴(۵۵)، صص. ۱۳۵-۱۵۴.
- بوذرجمهری، خدیجه و انزایی، الهه (۱۳۹۱). ارزیابی عملکرد تکنولوژیکی طرح تجهیز، نوسازی و یکپارچه سازی اراضی شالیزاری (مطالعه موردی: دهستان قره طغان شهرستان نکا)، فصلنامه جغرافیا و پایداری محیط، ۴، صص. ۳۹-۵۸.
- تقوایی، مسعود (۱۳۷۶). معرفی و مقایسه زمانی- مکانی عوامل مؤثر در خرد شدن و پراکندگی اراضی زراعی و مسئله یکپارچه سازی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی اصفهان، ۹، صص. ۱-۳۴.
- جمشیدی، علیرضا و امینی، مظفر امیر (۱۳۸۸). نقش ترویج و آموزش کشاورزی در ایجاد تمایل کشاورزان به اجرای طرح یکپارچه سازی اراضی (مطالعه موردی در استان ایلام)، مجموعه مقالات سومین کنگره علوم ترویج و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایران، دانشگاه فردوسی مشهد، ۲، صص. ۱-۱۵.
- جهان‌رمضان، فریبا؛ زرافشانی، کیومرث و رستمی، فرحناز (۱۳۹۵). بررسی آثار طرح تجهیز، نوسازی و یکپارچه سازی اراضی بر امنیت غذایی (مطالعه موردی: دهستان میان دربند شهرستان کرمانشاه)، پژوهش‌های جغرافیایی انسانی، ۴۸(۳)، صص. ۵۰۷-۵۲۱.
- حسن زاده، داود (۱۳۸۷). رویکرد اجتماع محور به کیفیت زندگی اجتماعات محلی، نشریه مدیریت شهری، ۲۰، صص. ۷-۲۲.
- حقیقت، صالح؛ ایروانی، هوشنگ؛ کلانتری، خلیل؛ مهدوی، ابراهیم و قدیمی، سید علیرضا (۱۳۹۴). تحلیل عوامل پیشبرنده طرح یکپارچه سازی اراضی از دیدگاه کشاورزان استان فارس، تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۶۴(۱)، صص. ۲۱-۳۴.
- حیدری ساربان، وکیل و رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا (۱۳۹۵). تحلیل عوامل مؤثر بر توانمندسازی کشاورزان (مطالعه موردی: استان اردبیل)، مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۴۷(۳)، صص. ۷۴۳-۷۵۵.
- حیدری ساربان، وکیل و مجنون توتاخانه، علی (۱۳۹۵). بررسی نقش ظرفیت سازی اجتماعی بر میزان مشارکت روستاییان در فعالیت های عمرانی (مطالعه موردی: شهرستان بناب)، مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۶(۱۹)، صص. ۸۹-۱۰۴.
- دین پناه، غلامرضا (۱۳۸۸). بررسی عوامل مؤثر بر تمایل شالیکاران شهرستان ساری نسبت به یکپارچه سازی اراضی، مجله ترویج و اقتصاد کشاورزی، ۲(۲)، صص. ۳۹-۵۲.

- رضایی مقدم، کوروش؛ رحیمی، سمانه و بخشوده، محمد (۱۳۹۳). عوامل فردی، اقتصادی، اجتماعی، محیطی و زراعی مؤثر بر پذیرش یکپارچه ساسی اراضی کشاورزی (مورد مطالعه شهرستان شیراز). *تحقیقات اقتصاد کشاورزی*، ۶ (۲۲)، صص. ۱۳۵-۱۵۷.
- ریاحی، وحید؛ ضیائیان فیروزآبادی، پرویز؛ عزیزپور، فرهاد و دارویی، پرستو (۱۳۹۸). تعیین و بررسی سطح زیرکشت محصولات زراعی در ناحیه لنجان با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، *نشریه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۱۹ (۵۲)، صص. ۱۴۷-۱۶۹.
- زیاری، کرامت‌الله (۱۳۹۳). *مکتب‌ها، نظریه‌ها و مدل‌های برنامه و برنامه ریزی منطقه‌ای*. چاپ چهارم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- سویزی، محسن و محمدی، فریبرز (۱۳۹۰). نقش سرمایه اجتماعی در تأمین امنیت سرمایه‌گذاری، *فصلنامه رهنما سیاستگذاری*، ۲ (۳)، صص. ۱۱۹-۱۴۶.
- شایان، حمید؛ تقی‌لو، علی‌اکبر و خسرو بیگی، رضا (۱۳۹۱). تحلیل نقش مشارکت مردم در پایداری اقتصاد روستایی (مطالعه موردی: دهستان ایجرود بلاشهرستان ایجرود)، *مجله جغرافیا و توسعه ناحیه‌ای*، ۱۹، صص. ۷۱-۹۴.
- شفیعی، امیر و فراش خیابانی، مریم (۱۳۹۰). رویکرد ارتباطی در برنامه ریزی شهری؛ بررسی نظری و شناخت شناسی، *آبادی (فصلنامه تخصصی معماری و شهرسازی)*، ۷۲ (۷۳)، صص. ۱-۲۱.
- عینالی، جمشید (۱۳۹۳). ارزیابی نقش سرمایه اجتماعی در یکپارچه سازی اراضی کشاورزی (مطالعه موردی: دهستان حصار ولی عصر شهرستان آوج)، *پژوهش‌های روستایی*، ۵ (۲)، صص. ۳۷۵-۳۹۶.
- فیضی زاده، بختیار؛ خدمت زاده، علی و نیکجو، محمدرضا (۱۳۹۷). ریز طبقه‌بندی اراضی باغی و زراعی با استفاده از تکنیک‌های پردازش شیء پایه و الگوریتم‌های فازی با هدف تخمین سطح زیرکشت، *نشریه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی*، ۱۸ (۴۸)، صص. ۲۰۱-۲۱۶.
- قدیری معصوم، مجتبی؛ ضیانوشین، محمدمهدی و خراسانی، محمدامین (۱۳۸۹). پایداری اقتصادی و رابطه آن با ویژگی‌های مکانی-فضایی (مطالعه موردی روستاهای دهستان کوهین شهرستان کبودرآهنگ)، *فصلنامه روستا و توسعه*، ۳ (۲)، صص. ۱-۲۹.
- کاشی، خداداد و حیدری، خلیل (۱۳۸۳). بررسی امنیت غذایی خانوارهای ایرانی بر اساس شاخص AHFSI، *اقتصاد کشاورزی و توسعه*، ۱۲ (۴۸)، صص. ۱۵۵-۱۸۲.
- مهدوی، ابراهیم؛ کیانی، میلاد و دانشور عامری، ژیللا (۱۳۹۶). ارزیابی موانع یکپارچه سازی اراضی کشاورزی (مطالعه موردی روستاهای شهرستان ازنا)، *مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران*، ۴۸-۲ (۲)، صص. ۳۳۳-۳۴۲.
- نارایان، دیپا و ابه، کاترینکا (۱۳۸۳). *طراحی صندوق‌های اجتماعی (مشارکت تقاضاگرایی، ظرفیت سازمانی محلی)*. علیرضا کاشانی، تهران: سروستان، ۱۲۸.
- هادی پور، سکینه (۱۳۸۳). *پیامدهای مکانی-فضایی یکپارچه سازی اراضی زراعی و نقش آن در توسعه روستایی (نمونه موردی روستای گودین)*. پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۳.
- هادی زاده بزاز، مریم و بوزرجمهری، خدیجه (۱۳۹۵). بررسی نقش تعاونی‌های تولید روستایی در افزایش توانمندی فنی و اقتصادی کشاورزان مناطق روستایی شهرستان نیشابور، *فصلنامه راهبردهای توسعه روستایی*، ۲ (۴)، صص. ۴۴۳-۴۵۹.
- ورمزیاری، حجت؛ رستمی، فرحناز و گراوندی، شهپر (۱۳۹۲). الگوسازی نهادهای مؤثر بر توسعه کشاورزی خرده مالکی ایران از نگاه متخصصان با تأکید بر نهادهای غیردولتی، *فصلنامه توسعه روستایی*، ۵ (۲)، صص. ۱۳۳-۱۵۶.
- Akkaya Aslan, S. T., Gundogdu, K. S., Yaslioglu, E., Kirmikil, M., and Arici, I.A. (2007). Personal, Physical and Socioeconomic Factors Affecting Farmer's Adoption of Land Consolidation. *Spanish Journal of Agricultural Research*, 5(2), pp. 204-213.
- Allahyaria, M. S., Christos, A. D., Daghighi Masouleh, Z., and Ghorbania, M. (2018). Land consolidation success in paddy fields of northern Iran: An assessment based on farmers' satisfaction. *journal homepage, Land Use Policy*, 73, pp. 95-101.
- Aref, F., Redzuan, M. (2009). Community leaders' perceptions toward tourism impacts and level of building community capacity in tourism development. *Journal of Sustainable Development*, 2(3), pp. 208-213.
- Basile, E., Cecchi, C. (2007), *Building Social Capital in Rural Areas: Does Public Action Help?. Restructuring in Marginal Rural Areas (RESTRIM)*, The International Centre for Development Studies, University of Aberdeen, GB.
- Blaabjerg, E., Hartvigsen, M. (2003). Land Consolidation Project, Puskelnai Area, Lithuania Preliminary Study, Baseline Report, Danish Ministry of Food, Agriculture and Fisheries, Land Consolidation Division.
- Brooks, N., Adger, W.N. (2005). *Assessing and enhancing adaptive capacity, Technical Paper 7. In: Adaptation policy Frameworks for climate change: Developing strategies, policies and measures*, [Lim, B. and E. Spangser-siegfried (eds.)]. United Nation Development Programme and Cambridge University Press, New York, NY: 165-182.

- Demetriou, D., Stillwell, J., and See, L.M. (2010). Towards an Integrated Planning and Decision Support System (IPDSS) for Land Consolidation, Joint FIG Commission 3 and Commission7WorkshopInformation and Land Management, <https://www.researchgate.net/publication>.
- Gonzales Garcia, I. (2007). Land consolidation in Spain: the land registry perspective. Effective and Sustainable land management- A permanent challenge for each society, UNECE WPLA Workshop, Session III-Social and Constitutional Dimension of Land Management, Munich, May 24-25.
- Johnson, K., Hays, C., Center, H., and Daley, C. (2004). Building capacity and sustainable prevention innovations: A sustainability planning model, *Evaluation and Program Planning*, 27(2), pp. 135-149.
- Lisec, A., Sevatal, H., Bjerva, Qi., and Ferlan, M. (2012). Comparative Analysis between Slovenia and Norwa, FIG Working Week, *The institutional framework of land Consolidation Land Use Policy*, 27, pp. 545-549.
- Nardone, G., Sisto, R., and Lopolito, A. (2010). Social Capital in the LEADER Initiative: amethodological approach. *Journal of Rural Studies*, 26, pp. 63-72.
- Thomas, J. (2004). Modern Land Consolidation- recent trends on land consolidation in Germany. Paper from FIG symposium on modern land consolidation, Volvic, France. <https://www.fig.net/resources/proceedings/>
- Vitikainen, A. (2004). An Overview of Land Consolidation in Europe. *Nordic Journal of Surveying and Real Estate Research*, 1, pp. 25-43.
- Zhou, J.M. (1999). How to carry out land consolidation an international comparison, European university institute department of Economics, eui paper working eco, 1-99, pp. 1-17.

References

- Akkaya Aslan, S. T., Gundogdu, K. S., Yaslioglu, E., Kirmikil, M., and Arici, I. A. (2007). Personal, Physical and Socioeconomic Factors Affecting Farmer's Adoption of Land Consolidation. *Spanish Journal of Agricultural Research*, 5(2), pp. 204-213
- Allahyaria, M. S., Christos, A. D., Daghighi Masouleh, Z., and Ghorbania, M. (2018). Land consolidation success in paddy fields of northern Iran: An assessment based on farmers' satisfaction. *journal homepage, Land Use Policy*, 73, pp. 95-101.
- Aref, F., Redzuan, M. (2009). Community leaders' perceptions toward tourism impacts and level of building community capacity in tourism development. *Journal of Sustainable Development*, 2(3), pp. 208-213.
- Ashkar Ahangarkalai, M. A., Asadpour, H., and Alipour, A. (2006). A Survey of Farmers' Attitudes Towards Land Integration Plan in Mazandaran Rice Fields (Case Study of Glird Village, Joybar County). *Agricultural Economics and Development*, 14(55), pp. 135-154. [In Persian]
- Basile, E., Cecchi, C. (2007), *Building Social Capital in Rural Areas: Does Public Action Help?, Restructuring in Marginal Rural Areas (RESTRIM)*, The International Centre for Development Studies, University of Aberdeen, GB.
- Blaabjerg, E., Hartvigsen, M. (2003). Land Consolidation Project, Puskelnai Area, Lithuania Preliminary Study, Baseline Report, Danish Ministry of Food, Agriculture and Fisheries, Land Consolidation Division.
- Bouzarjomehri, K. h., Enzaei, E. (2012). Evaluation of Technological Performance of Equipping, Renovation and Integration of Paddy Lands (Case Study: Qara Taghan Village, Neka County). *Quarterly Journal of Geography and Environmental Sustainability*, 4, pp. 39-58. [In Persian]
- Brooks, N., Adger, W. N. (2005). *Assessing and enhancing adaptive capacity, Technical Paper 7. In: Adaptation policy Frameworks for climate change: Developing strategies, policies and measures*, [Lim, B. and E. Spangser-siegfried (eds.)]. United Nation Development Programme and Cambridge Univesity Press, New York, NY: 165-182.
- Demetriou, D., Stillwell, J., and See, L. M. (2010). Towards an Integrated Planning and Decision Support System (IPDSS) for Land Consolidation, Joint FIG Commission 3 and Commission7WorkshopInformation and Land Management, <https://www.researchgate.net/publication>.
- Dinpanah, G. h. (2009). Investigating the effective factors on the tendency of rice farmers in Sari city towards land integration. *Journal of Extension and Agricultural Economics*, 2(2), pp. 52-39.
- Einali, J. (2014). Evaluation of the role of social capital in the integration of agricultural lands (Case study: Hesar Vali Asr village of Avaj city). *Rural Research*, 5(2), pp. 375-396. [In Persian]
- Esmaili Dastjerdipour, A; Chizari, M., and Seddiqi, H. (2014). Institutional Attitudes Towards Development in Agriculture. *Quarterly Journal of Planning and Budget*, 3 (126), p. 131-149. [In Persian]
- Feizizadeh, B., Khedmatzadeh, A., and Nikjoo, M. R. (2018). Micro-classification of horticultural and agricultural lands using basic object processing techniques and fuzzy algorithms with the aim of estimating the area under cultivation. *Journal of Applied Research in Geographical Sciences*, 18(48), pp. 201-216. [In Persian]
- Ghadiri Masoom, M., Zianoushin, M. M., and Khorasani, M. A. (2000). Economic Stability and its Relationship with Spatial-Spatial Properties (Case Study of Kouhin Villages in Kabudrahang County). *Quarterly Journal of Village and Development*, 3 (2), pp. 1-29. [In Persian]

- Gonzales Garcia, I. (2007). Land consolidation in Spain: the land registry perspective. Effective and Sustainable land management- A permanent challenge for each society, UNECE WPLA Workshop, Session III-Social and Constitutional Dimension of Land Management, Munich, May 24-25.
- Hadipoor, S. (2004). *Spatial-Spatial Consequences of Agricultural Land Integration and Its Role in Rural Development (Case Study of Godin Village)*. Master Thesis in Geography and Rural Planning, Faculty of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, 2004. [In Persian]
- Hadizadeh Bazaz, M., Bouzarjomehri, K. h. (2015). Investigating the role of rural production cooperatives in increasing the technical and economic capability of farmers in rural areas of Neishabour county. *Quarterly Journal of Rural Development Strategies*, 2 (4), pp. 443-459. [In Persian]
- Haqiqat, S., Irvani, H., Kalantari, K. h., Mahdavi, E., and Ghadimi, S. A. (2015). Analysis of the driving factors of land integration plan from the perspective of farmers in Fars province. *Iranian Economic Economics and Development Research*, 64(1), pp. 21-34. [In Persian]
- Hasanzadeh, D. (2008). Community-based approach to the quality of life of local communities. *Journal of Urban Management*, 20, pp. 7-22. [In Persian]
- Heidari Sareban, V., Majnuni Tutakhaneh, A. (2015). Investigating the role of social capacity building on the participation of villagers in development activities (Case study: Bonab city). *Journal of Spatial Planning*, 6(19), pp. 89-104. [In Persian]
- Heidari Sareban, V., Rohn al-Din Eftekhari, A. (2015). Analysis of Factors Affecting Farmers' Empowerment (Case Study: Ardabil Province). *Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research*, 47(3), pp. 743-755. [In Persian]
- Jahan Ramazan, F., Zarafshani, K., and Rostami, F. (2015). Investigating the Effects of Land Equipping, Renovation and Integration Plan on Food Security (Case Study: Mian Darband County, Kermanshah). *Human Geography Research*, 48 (3), pp. 507-521. [In Persian]
- Jamshidi, A., Amini, M. A. (2009). The Role of Agricultural Extension and Education in Creating Farmers' Desire to Implement Land Integration Project (Case Study in Ilam Province), Proceedings of the Third Iranian Congress of Agricultural Extension and Education and Natural Resources, Ferdowsi University of Mashhad, 2, pp. 1-15. [In Persian]
- Johnson, K., Hays, C., Center, H., and Daley, C. (2004). Building capacity and sustainable prevention innovations: A sustainability planning model. *Evaluation and Program Planning*, 27(2), pp. 135-149.
- Kashi, K. h., Heidari, K. h. (2004). Survey of food security of Iranian households based on AHFSI index. *Agricultural Economics and Development*, 12 (48), pp. 155-182. [In Persian]
- Lisec, A., Sevatald, H., Bjerva, Qi., and Ferlan, M. (2012). Comparative Analysis between Slovenia and Norwa, FIG Working Week. *The institutional framework of land Consolidation Land Use Policy*, 27, pp. 545-549.
- Mahdavi, I., Kiani, M., and Daneshvar Ameri, J. (2017). Assessing Barriers to Agricultural Land Integration (Case Study of Villages in Azna County). *Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research*, 2-48 (2), pp. 333-342. [In Persian]
- Narayan, D., Abe, K. (2004). *Designing social funds (demand-driven participation, and local organizational capacity)*. Alireza Kashani, Tehran: Sarvestan, 128.
- Nardone, G., Sisto, R., and Lopolito, A. (2010). Social Capital in the LEADER Initiative: amethodological approach. *Journal of Rural Studies*, 26, pp. 63-72.
- Rezaei Moghadam, K., Rahimi, S., and Bakhshudeh, M. (2014). Individual, economic, social, environmental and agricultural factors affecting the integrated acceptance of agricultural lands (case study of Shiraz city). *Agricultural Economics Research*, 6 (22), pp. 135-157. [In Persian]
- Riahi, V., Ziaian Firoozabadi, P., Azizpour, F., and Darouei, P. (2019). Determining the level of crop cultivation in Lenjanat area using satellite images. *Journal of Applied Research in Geographical Sciences*, 19(52), pp. 147-169. [In Persian]
- Sevizy, M., Mohammadi, F. (2011). The Role of Social Capital in Ensuring Investment Security. *Policy Guide Quarterly*, 2 (3), pp. 119-146. [In Persian]
- Shafiee, A., Farash Khiabani, M. (2011). Communication approach in urban planning; Theoretical and epistemological study. *Abadi (Quarterly Journal of Architecture and Urban Planning)*, 72(73), pp. 1-21. [In Persian]
- Shayan, H., Taghi Lou, A. A., and Khosrow Beigi, R. (2012). Analysis of the Role of People's Participation in the Sustainability of Rural Economy (Case Study: Ijroud County, Ijroud County). *Journal of Geography and Regional Development*, 19, pp. 71-94. [In Persian]
- Taqvae, M. (1997). Introduction and temporal-spatial comparison of factors affecting the fragmentation and dispersion of agricultural lands and the issue of integration. *Journal of Isfahan Faculty of Literature and Humanities*, 9, pp. 1-34. [In Persian]
- Thomas, J. (2004). Modern Land Consolidation- recent trends on land consolidation in Germany. Paper from FIG symposium on modern land consolidation, Volvic, France. <https://www.fig.net/resources/proceedings>.

- Vermeziari, H., Rostami, F., and Groundi, S. h. (2013). Modeling Institutions Affecting Smallholder Agriculture Development in Iran from the Perspective of Experts with Emphasis on Non-Governmental Institutions. *Rural Development Quarterly*, 5 (2), pp. 133-156. [In Persian]
- Vitikainen, A. (2004). An Overview of Land Consolidation in Europe, Nordic. *Journal of Surveying and Real Estate Research*, 1, pp. 25-43.
- Zhou, J. M. (1999). How to carry out land consolidation an international comparison, European university institute department of Economics, eui paper working eco, 1-99, pp. 1-17.
- Ziari, K. (2014). *Schools, theories and models of regional planning and planning*. Tehran: University of Tehran Press. fourth edition.

نحوه استناد به این مقاله:

بخشی مقدم، امیرمحمد؛ محمودی، سمیرا و حاجی‌نژاد، علی (۱۴۰۱). واکاوی و تحلیل عوامل مؤثر بر موفقیت طرح یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی (نمونه: دهستان چوبر، شهرستان شفت). *مطالعات جغرافیایی نواحی ساحلی*، ۳(۹)، صص. ۴۹-۶۸. DOI:10.22124/gscsj.2022.18905.1070

Copyrights:

Copyright for this article are retained by the author(s), with publication rights granted to *Geographical studies of Coastal Areas Journal*. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

